

דף זה הודפס ע"י המוסה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות לישראל, ישראל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51520 ניד 03-5795243 או 057-3195242

שמעון שטובר שאין מוקצת מ"מ בזה הוא מודה שאית ליה מוקצת, ועל כן אין כבר סתם משנה כר' יהודה, שלא בעצים שבמוקצת הסיבה לאיסור הוא בಗל שזה מוקצת מחמת חסרון כסיס ולא בगל שזה מוקצת להסקה.

וזם כך, אם אנחנו כבר מקימים כאן את המשנה אליבא דר' שמעון, אם כך כבר אפשר לפרש שם שכותב מתחילין ביריות התבנן, לא מדובר דווקא בערימה כזו של תבן שהיא לגמרי מוקצת, שהיא כבר לא ראוי למאכל בהמה אלא מיועדת להסקה, שכן מה שהקנו כך זה רק בוגל שלמדנו שהמשנה הולכת אליבא דר' יהודה ואליבא דר' יהודה התבנן כזה שהוא מאוכסן ומיעוד להאכיל את הבהמות הוא באמת כן נחשב למוקצת, ועל כן אין אפשר לומר מתייחلين ביריות התבנן, שמותר להתחילה להשתמש בזה להסקה, על כן בהכרח למදנו שמדובר כאן בתבנן כזה הוא לגמרי מוקלקל ואינו ראוי למאכל בהמה וזה כבר מותר גם כן אליבא דר' יהודה, אבל עכשו שאנחנו הקנו את המשנה אליבא דר' שמעון שהוא לא סובר למוקצת, אפשר לומר לנו שמדובר כאן בתבנן כזאת מיעוד למאכל בהמה, מ"מ הוא יכול לשנות את דעתו ולהתחילה להשתמש בזה להסקה.

אומרת הגمرا, תא שמע, הגمرا רוצה להביא עוד סתם משנה שנפסק בה כר' יהודה, למදנו, אין משקין ושוחטין את המדבריות והם דבריו של שמי' ר' יוחנן, והוא אמרת המדבריות זו היא בהמה שהיא רועה מחוץ לעיר כל בהמה המדברית תוקת התהום כל השנה, הבהמה הזאת הזמן והיא לא נכנסת לתוך התהום מיום שנה ליום שנה נחשבת למוקצת, ועל כן ביו"ט אסור להשקות ולשות את אותה בהמה, מה שכותב כאן אסור להשקות וזה בוגל שהדרך היה שהוא משקין את הבהמות לפני השחיטה כדי שהעור שלהם יהיה נוח להפרשת, על כן היו משקים אותם, אז זה אומרת כאן המשנה אין משקין ושוחטין את המדבריות, שאסור לשחות אותם ביו"ט כיון שהם נחשבות למוקצת, שהאדם הקצה את דעתו מהם כיון שהם רעות כל הזמן באפר, דהיינו מחוץ לעיר מתחום, אבל משקין ושוחטין את הביתות אבל את הביתותotros כן מותר להשקות ולשות, הרי אנחנו רואים שהמשנה סתמה לנו את ההלכה כר' יהודה, שהרי אליבא דר' שמעון גם את המדבריות מותר לשחות כיון שאין מוקצת, שלית ליה מוקצת לר' שמעון.

עונה הגمرا, רב' יוחנן סתמא אחדרינה אשכח ר' יוחנן מצא משנה אחרת הסותרת את הסתם משנה הזאת, ועל כן ר' יוחנן

ביבר לפטוק את ההלכה כפי הסתם המשנה הבאה. שלמדנו במשנה, בית שמאי אומרים, מגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין, בית שמאי סוברים שמותר להגבה מעל השולחן את העצמות והקליפות, מפני שעכשו הם ראויים למאכל בהמה, על אף שלפני שהאדם גמר את אכילתו זה לא היה מאכל בהמה, זה היה מיעוד לאדם, מ"מ כיון שעכשו זה נהיה מאכל בהמה אז זה כבר לא מוקצת ומותר להגבה מעל השולחן עצמות וקליפין, ובית הלל אומרים, מסלק את המבללה כולה ומונעדה, שאעפ' שעכשו זה ראוי למאכל בהמה מ"מ זה נחשב למוקצת, ומסלק את הטבלה כולה ומונעדה, הוא רק יכול לקחת את השולחן כלו וכך לנער את זה, שזה לא נחשב טلطול להדיा.

יוחנן הלבנה בסתם משנה הרוי ר' יוחנן אמר תמיד שההלכה היא כסותם משנה, דהיינו ממשנה שאין בה מחלוקת, ותן ולמדנו ממשנה,

- דף קני' ע"

אין מבקיעין עצים מן הקורות אסור לבקע עצים מן הקורות המוקצות וסדרות לבניין, דהיינו הקורות שייחדו אותו לבניין, מאותם קורות אסור לבקע עצים כדי להסיק ביו"ט, ולא מן הקורה שנשבה ביום טוב כמו אסור לבקע מוקורה ישנה שנשבה ביו"ט, שהקורה עד עכשו (עד שנשבה) היא הייתה מיעודת לבניה, על אף שעכשו כשהיא נשבה היא כבר מיעודת להסקה, מ"מ אסור לבקע מזה עצים ליו"ט, איך הרי אנחנו רואים שהמשנה כאן פוסקת כר' יהודה, ולפי ר' יוחנן שאומר שההלכה כסותם משנה הרוי כאן רואים שהלהקה ביו"ט יהורי אליבא דר' שמעון אותה קורה שנשבה ביו"ט כיוון שעכשו היא כבר לא מיעודת לבניין אז ודאי שהיא כבר לא צריכה להיות מוקצת, ואפלו אותן קורות שמיועדות לבניין אם הוא ראוי להשתמש בזה להסקה גם יתכן שליבא דר' שמעון מותר לו להשתמש בזה ביו"ט שהרי ר' שמעון לית ליה מוקצת.

עונה הגمرا, רב' יוחנן, ההוא, ברבי יוסף בר יהודה מתני, לה, ר' יוחנן את המשנה זאת הוא למד שהיא סתם משנה, אלא הוא למד שר' יוסף בר יהודה לומד את המשנה הזאת, ועל כן אי אפשר להקשוט מכאן על ר' יוחנן, שאין כי נמי ר' יוחנן פוסק הלהקה כסותם משנה אבל המשנה הזאת היא לא סתם משנה, שהמשנה הזאת היא אליבא דר' יוסף בר יהודה.

אומרת הגمرا, תא שמע, עוד ראייה הגمرا רוצה להביא מסתם משנה, למදנו מתחילין בערימות התבנן, הגمرا למדה עכשו שמדובר כאן בערימת תבן שהיא מוקלקלה לגמרי ומיעודת להסקה, וכיון שזה מיעוד להיסק על כן וזה לא נחשב למוקצת ומותר להתחילה להשתמש בערימת תבן כזאת גם ביו"ט מותר להתחילה את הערימה, שכן שזה מיעוד להסקה אז זה לא מוקצת אפלו שעניין לא השתמשו בזה להסקה, אבל לא בעצים שבמוקצת, מוקצת זהו רחבה שהיתה אחורי הבית, ושם היו מקציין ושים שם את הדברים המשנה שליא במוקצת, בעצים שנמצאים במוקצת אותן אסור להתחילה להסיק בהם ביו"ט.

עכ"פ אנחנו רואים שיש לנו כאן משנה האומרת שאותם עצים המיועדים להסקה לימوت הסתו והחוורף, אותן עצים אסור להתחילה להשתמש בהם ביו"ט, הרי אנחנו רואים שוב שהמשנה סתמה לנו את ההלכה כר' יהודה ולא כר' שמעון, א"כ שוב מכאן קושיא לר' יוחנן האומר הלהקה כר' שמעון, הרי יש לנו סתם משנה כר' יהודה.

עונה הגمرا, חתם, בארווי ואשווי דמוקצת מחמת חפazon כים, אפלו רב' שמעון מודה, שם מדובר בעצים יקרים, עצים של ארזו ואשוות, שהם מיועדים לבניה, והעצים האלה כיון שהם מיועדים לבניה והם עצים יקרים אז זה נחשב מוקצת מחמת חסרון כסיס, ובמוקצת מחמת חסרון כסיס גם ר'

עכ"ש בת פ' פרק עשרים וארבע - מי שהחישך קני' ע"א חזדה

דף זה הודפס על ידי © שומרות הספרים - כל הזכויות שמורות למחבר: יואל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502, נתן להשogr פורטום או דיסק לארה להדפסה עצמאית אל המחבר בתבנתו היל' או בסל 03-5795243.

להדלקה והוא היה מוקצה מהמת איסור כיבוי, שהיה אסור לטלטל את הנר, אז זה כבר נשאר מוקצה לכל השבת, בזה אנחנו לא פוסקים כר' שמעון שאחריו שהנр יוכל כבה מותר בטلطול אלא אנחנו פוסקים כר' יהודה שלאחריו שהנר כבה הנר גם כן נשאר אסור בטلطול.

וכבר אומרים הפוסקים, שבכל מקום שיש לנו מחלוקת בין רב אחא לריבינה הלך אחר המקיל, על כן אכן על אף שאחינו לא יודעים מי הוא וזה שאמר שהוא חוץ ממווקצת מהמת מיאום וממי הוא וזה שאמר שהוא חוץ ממווקצת מהמת איסור, מ"מ אנחנו פוסקים לפחות שר' במוקצת מהמת איסור אנחנו מוחמירין כר' יהודה ואילו במוקצת מהמת מיאום אנחנו פוסקים כר' שמעון לקלала. אבל מוקצת מהמת חסרון כים אבל דבר ש אדם מוקצת אותו מדעתו בغالל שהוא מקפיד על תשיישו, בזה אפילו רבינו שמעון מודה, דתנן כי לדנו במשנה, כל הכלים ניטלן בשבת כל הכלים מותרים בטلطול בשבת, חוץ מממד הנדול יותר של מחרישה חוץ ממסור גדול שכיוון שהוא עשוי עם שניים האדם מקפיד מאד על השינויים שלא ישברו, יותר של מחרישה שבזה גם כן אדם מקפיד על שימושו, בזה גם ר' שמעון מודה שהוא נחشب למוקצת, שהמשנה שם של כל הכלים ניטלן בשבת היא גם כן אליבא דר' שמעון ועל כן אנחנו יודעים שר' שמעון שהוא סובר שלית ליה מוקצת מ"מ הוא עצמו סובר שבמוקצת מהמת חסרון כיס זה כן נחשב למוקצת.

הרא"ש כאן פוסק, שכל מה שאחינו אומרים כאן שהלכה כר' שמעון במוקצת, וזה לא רק לעניין שבת, אלא גם כן לעניין יו"ט, ואומר הרא"ש שזה לא בדברי המפרשים שאומרים שככל מה אנחנו פוסקים כר' שמעון וזה רק לעניין שבת אבל לעניין יו"ט אנחנו לא פוסקים כר' שמעון, וזה מטעם שכיוון שבת חמור מיר"ט על כן לא חשנו להחמיר בשבת משא"כ ביום שהוא קיל משבת וחשנו שאסור לו זוזלי ביה על כן החמננו ביו"ט יותר מאשר בשבת וביו"ט פסקנו כר' יהודה ולא כר' שמעון, כך מביא הרא"ש בשם יש מפרשין, ואומר הרא"ש שכאן אצלנו בסוגיא מוכרח דלא כאותם מפרשין, שכאן בסוגיא מוכרח שגם ביו"ט פוסקים כר' שמעון.

והראיה של הרא"ש היא שכהגמרא כאן באה לדון שלו פוסק כר' יהודה מביא הגמרא ראייה מו"ט, שהרי לוי הראייה שהוא פוסק כר' יהודה והשכחייו מביאים לו טריפה הוא לא היה רואה את הטריפה רק במקום אשפה, שאז אם זה היה באממת טריפה הוא יוכל להשאיר את זה שם, והמשנה הזאת מדברת ביו"ט, א"כ אם נאמר כפי אוטם מפרשין שהם סוברים שככל מה שאחינו פוסקים כר' שמעון וזה רק בעניין שבת אבל בעניין יו"ט אנחנו באממת פוסקים כר' יהודה, א"כ איך אנחנו יכולים להביא ראייה מלאה שפסק כר' יהודה בעניין יו"ט לעניינו שהוא עניין של שבת.

על כן אמר הרא"ש, מוכרח שכשאחינו פוסקים כר' שמעון אנחנו פוסקים בין לעניין שבת ובין לעניין יו"ט, ואין בזה שום נפקא מינה, כך אמר הרא"ש כאן.

ולמעשה בשו"ע גם כן יש כאן ביטוי למחלוקת הראשונים הזאת, שהמחבר בשו"ע פוסק דלא כהרא"ש כאן, והוא פוסק כפי ששאר הראשונים אומרים שיש הבדל בין שבת ליו"ט, ורק

ואמר רב נחמן, אנו אין לנו אלא בית שמאי ברבי יהודה, ובית הלל ברבי שמעון, שרבי נחמן קיבל מרבותיו שצרכו להפוך את המשנה, שלא בית שמאי הם אלו שאומרים שמביביהם מעל השולחן עצמות וקליפין, וב"ה סוברים שהן מוקצת ומשלק את הטבלה, אלא להיפך, ב"ה הם אלו שאומרים שמביביהם מעל השולחן עצמות וקליפין שהן מוקצת, שהם פוסקים כר' שמעון, וב"ה הם אלו שאומרים שמשלק את הטבלה כולה שהן נשאר מוקצת. וא"כ, אם ב"ה כבר פוסקים כאן כר' שמעון זה כבר נחשב כאילו יש לנו סתום משנה כר' שמעון, שהרי ב"ש במקומות ב"ה אינה משנה, ועל כן כיוון שר' יוחנן מצא את המשנה הזאת אליבא דרב נחמן כי שר' נחמן ביאר אותה שב"ה הם אלו שפוסקים כר' שמעון ואומרים שמביביהם מעל השולחן עצמות וקליפין כיוון שעכשו זו ראיי למאל בהמה, על כן ר' יוחנן פסק כפי הסתום משנה הזה.

והתוס' כאן כבר מעיריים, שהגמרא יכלה גם לתרץ כפי שהיא מתרצת לעיל בפרק בירה בדרכ"ה ע"ב, שהגמרא שם אומרים שהמודבריות זה כל כך מוקצת שווה דומה כבר לגורגורות וצימוקים שם ר' שמעון מודה שהן נחشب למוקצת, ועל כן אין לנו כבר סתום משנה דלא כר' שמעון, שגם הסתום משנה שאומרת שאין משקין ושוחטין את המדבריות היא עצמה יכולת ללבת אליבא דר' שמעון, אבל הגמרא כאן תירצה תירוץ אחר, שר' יוחנן סתמא אחרינא אשכח והוא ביכר לפסק כפי הסתום משנה של ב"ה.

עכ"פ מצאנו כאן שלשה מאן דאומרים שפוסקים כר' יהודה ושלשה מאן דאומרים שפוסקים כר' שמעון, וכבר ראינו שגם ר' יוחנן הוא זה שפסק כר' שמעון.

אומרת הגמרא, פליני בה רב אחא ורבينا רב אחא ורבינה חולקים עד כמה אנחנו פוסקים כר' שמעון. חד אמר בכל השבת כולה הלכה ברבי שמעון אחד אומר שבכל השבת כולה, (וכפי שהראשונים כאן מבארים, הרמב"ן והרשב"א), שבכל השבת כולה הכוונה בכל הלכות שבת, לא רק בעניין מוקצת, אלא גם במלאכה שאינה צריכה לגופה ובשאר המחלוקת שיש לנו בכל מסכת שבת בין ר' שמעון לר' יהודה, בכל השבת כולה הלכה בר' שמעון, אבל הרמב"ם סובר שהוא לא ממש בכל הלכות שבת, שבמלאכה שאינה צריכה לגופה לא נפסק כר' שמעון), עכ"פ רבני ואומר בכל השבת כולה הלכה כר' שמעון לבר מוקצת מהמת מיאום חוץ מוקצת מהמת מיאום שהוא אנחנו לא פוסקים כר' שמעון, ומאי ניהו ומה הוא מוקצת מהמת מיאום, נר ישן נר של חרס שכבר הדליקו בו פעם אחת, שאחרי שהדליקו בו פעם אחת הנר הזה נהייה מיאום, בnr כזה אנחנו לא פוסקים כר' שמעון אלא אנחנו פוסקים שהן מוקצת.

וחדר אמר והמן דאמר השני אמר, במוקצת מהמת מיאום נמי הלכה ברבי שמעון גם במוקצת מהמת מיאום אנחנו פוסקים הלכה כר' שמעון לקולה, לבר מוקצת מהמת איסור ורק במוקצת מהמת איסור אנחנו פוסקים דלא כר' שמעון, ומאי ניהו ומה הוא המוקצת מהמת מיאום, נר שהדליקו בה באותו שבת נר שהדליקו בה באותו שבת בתחלת השבת, כך שבתחלת השבת הוא הקצה את הנר הזה

דף זה הודפס ע"ג המומשה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות © ישראל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51520 טלפון 03-5795243 או 03-5795242

שMOVED למדוד את המטלית אם זה נגע בטחרות, מותר למדוד את זה כדי לדעת האם יש בו ג' אכבעות ואוז הטחרות נתמאו מחמת הבגד הזה, או שאין בו ג' אכבעות על ג' אכבעות ואוז הטחרות לא נתמאו מאותו הבגד. כמו כן אומرت המשנה, ומורדיין את המקווה מותר למדוד בשבת את המקווה לדעת אם יש בו מים שהם בגובה של שלוש אמות, ויש בהם אמה על אמה ברוחב, דהיינו שארבעים סאה זה כ שיש מים שהם באורך ורוחב של אמה על אמה בגובה של שלוש אמות, זהו ארבעים סאה, מותר למדוד בשבת את מי המקווה לדעת האם יש בו את השיעור הזה או אין בו את השיעור הזה.

ומעשה בימי אביו של רבינו צדוק ובימי אבא שאול בן במנית, שפקקו את המאור בטפיה פקקו את החלון בטפיה, דהיינו כל蟼 חרס, כפי שנראה בוגרמא מה היה כאן העשוי, היה צריך לחוץן כאן לפני הטומאה, שהטומאת מת לא תכנס דרך החלון, על כן סתמו אותו בכל蟼 חרס, וככל蟼 חרס כידוע מקבל טומאה דוגא אם הטומאה נכנסת לתוך כל蟼 החרס, אבל אם הטומאה נגעה בכל蟼 החרס מבחוון, אז כל蟼 החרס לא מקבל טומאה, על כן כיוון שרצוי כאן לסתום את החלון כדי שטומאת המת לא תכנס דרך החלון סתמו את זה בלבוי חרס ושמו את חלקו החיצוני של כל蟼 החרס לפני הטומאה, וכך זה הציב את הבית מן הטומאה.

כמו כן וקשרו את המקידה (מקידה היא גם כן סוג כזה של כל蟼 חרס, כל蟼 חרס גדול יותר) בוגרי, לדע אם יש בניגיות פותח טפח אם לאו, כפי שנראה בוגרמא מדובר כאן במעשה שהיה גיגית שהיא עשתהأهل על המת, אלא שבגיגית זו היא חריצן גדול שרצו לדעת אם הוא ברוחב של טפח, ואז אין כאן האهل המת, משא"כ אם אין חריצן גדול של טפח אז הגיגית זו היא נחשבת לאهل המת, כדי לדעת את השיעור הזה קשו את המקידה וידעו שאחותה מקידה היא הייתה ברוחב של טפח, קשו את זה בוגרי, גמי זהו דבר גדול כזה כשהוא לח קשורים אותו וזה לא נחשב לקשר של קיימא שכיוון שהוא עובש כזה שగדל וכשהוא מתייבש הקשר נפתח והוא הידוש כאן שMOVED לקשר את המקידה בוגרי, ועל ידי כך שמו את המקידה בתוך אותה גיגית, וראו אם יש ברוחב חריצן בגיגית גדול של טפח או לא, כפי שנראה בוגרמא מה היה בדיק ש שם המעשה, עכ"פ אנחנו רואים שהתרו כאן את הקשר.

ומבריחם למדרנו, שפוקקין ומורדיין וקשרין בשבת, ומכל המעשה כאן יהיה בימי אביו של ר' צדוק אנחנו רואים שפקקו את המאור בטפיה, שMOVED לפוקוק את המאור בשבת, מזה שמדדנו אם יש פותח טפח או אין פותח טפח אנחנו יודעים שמודדין בשבת, ומהו קשוורין את המקידה בגין אנחנו רואים שקוורין בשבת.

אללא שיש כאן נפקא מינה בהיתרים, ההלכה שפוקקין לא עירק שהיה דוגא לעניין של מצוה, אלא גם סתום מכבה מותר לפוקוק את החלון, אבל המידידה והקשירה שהתרנו המידידה מותרת רק לצורך מצוה, והקשירה באופן שהו מעשה אומן ולא קשר של קיימא והתרו את זה לצורך מצוה, דבר שאסור שלא לצורך מצוה, שכיוון שהו מעשה אומן על אף שהו לא קשר של קיימא וה אסור, מ"מ לצורך מצוה התרו את זה, אך

בשבת פוסק המחבר במוקצתו בר' שמעון, משא"כ ביר"ט הוא פוסק בר' יהודה.

אללא שהרמ"א מביא כבר בשם יש אומרים את דעתו של הרא"ש, שבס ביר"ט אנחנו פוסקים בר' שמעון. אבל כפי שהרבא"ש פוסק כאן, אלא הוא פוסק שביר"ט אנחנו באמת לא פוסקים בר' שמעון אלא בר' יהודה.

משנה. אומרת המשנה, מפירין נדרים בשבת, כדיוע, אשה נשואה שנדרה נדר בעלה יכול להפר לה את הנדר, ושונה הפרת נדרים מהתרות נדרים, שהתרות נדרים, אדם שנדר נדר והוא רוצה להתייר את זה, הוא צריך לлечת אצל חכם והחכם מתייר לו את הנדר על ידי פתח וחזרה שהאדם מתחרט ותולה את הנדר שהו לא היה נודר אם הוא היה יודע שהוא יתولد בצוורה כזאת, וזהו הפתחה, ורק כך החכם יכול להתייר לו את הנדר, משא"כ באשה נשואה שנדרה נדר, בעלה יכול להפר לה את הנדר, וכפי פרטיה הדיינים המבואים במסכת נדרים שלא כל הנדרים הבעיל יכול להפר, שהוא צריך להיות דוגא נדר של ענווי נפש או נדר שכינה לבינו, עכ"פ נדר כזה שהאשה נדרה ובבעל ורוצה להפר לה, אומרת המשנה מפירין נדרים בשבת, מותר להפר את הנדר בשבת.

וכמו כן אומרת המשנה, ונשאלין לנדרים שחון לצורך השבת מותר לו לאדם לлечת להשל אל אצל חכם, כשהוא הולך להתייר את הנדר מותר לו לлечת להשל אל אצל חכם שהחכם יtier לו את הנדר, אבל זהו דוגא בנדרים כאלה שם לצורך השבת, לדוגמא אדם שנדר שלא יכול אייזה שהוא מאכל, או שלא יתענג באחד מתענוגי השבת, אדם כזה נחשב הנדר שלו נדר שכשהוא יכול לtier אותו זה התרה לצורך השבת, והחכם מתייר את הנדר באופן זה.

עוד אומרת המשנה, ופוקקין את המאור, המאור זה חלון, וכיון שהאור נכנס דרך החלון על כן קוראים לזה מאור, והדרך היה אז בחלון שהיה פוקקים את זה עם פקק מסוים, וזה היה סתימת החלון, אומרת המשנה שMOVED לסתום את החלון בשבת, וזה פוקקין את המאור.

ומהו החדש כאן שMOVED לסתום את החלון, שלעיל בדף קכ"ה ע"ב יש לנו באמת בעניין זה מחלוקת, שיש מאור שסביר ש אסור לעשות את זה כיון שהוא מוסיף על האهل עראי, ואותו מאן דامر סביר שאסור גם להוסיף על האهل עראי בשבת, וכן אנחנו רואים שהמשנה סותמת לנו כפי רבנן שהם סוברים שMOVED להוסיף על האهل עראי בשבת, וכיון שהאهل כאן קיים מותר לפוקוק את המאור בשבת זה רק תוספת לאهل עראי.

וכמו כן, ומורדיין את המטלית מותר למדוד בשבת את המטלית, המטלית זה נגע לעניין טומאה וטהרה, שההלהה היא בוגד שם הוא גדול משלוש אכבעות על שלוש אכבעות אז יש לו דין של בוגד, אז הוא מקבל טומאה ואז הוא מסוגל גם לטמאות דברים אחרים, משא"כ הבוגד שהו קטן מג' על ג' אכבעות, הבוגד הזה לא מקבל טומאה, ואפילו אם הוא קיבל טומאה בשעה שהוא גדול משלוש על שלוש אכבעות, אם הוא עכשווי קטן משלוש על שלוש אכבעות הוא לא יכול לטמאות אחרים, אומרת כאן המשנה

עכ"ש בת פ' פרק עשרים וארבע - מי שהחישך קנו ע"א השדָה

דף זה הודפס לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות למחבר: יואל צבי ערערא,רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502, נתן להשוג ספרי או דיסק לארה ולהדפסה עצמאית או בתור מעטפה לכתובות הנ"ל. דף הגمرا ל Kohu maharav בוקס

אם כך אנחנו כבר נדע שההלהכה של הפרת נדרים שכידוע שההלהכה היא שהבעל יכול להפר את הנדר דווקא ביום שמעו, ביום שהוא שומע את הנדר, דווקא באותו היום הוא יכול להפר את הנדר, אבל לאחר מכן הוא כבר לא יכול להפר, ואם כך, אם נאמר שכן ההלכה היא שנדרים שאינם לצורך השבת אפילו שה בעל שמע אותם מ"מ הוא לא יכול להפר, אם כן נוכחה מכאן שמה שכחוב שرك ביום שמעו הוא יכול להפר זה אין הכוונה ביום השמיעה אלא במעט לעת מזמן השמיעה, ואז אם הבעל לדוגמא שמע בשבת בבוקר שאותו נודה נדר, ואין בוזה צורך השבת, אנחנו אומרים לו אל תפר עכשו, שהרי יש לך זמן מעת עד יום ראשון שבת אז אותו הנדר גם כן לאחר השבת על כן אסרנו לו את ההפרה בשבת, ואם אנחנו אומרים שנדרים שאין לצורך השבת אסור להפר, בהכרח שבאמת זה מעט לעת, שהרי אם זה מיום ליום הרי אם הוא שמע את הנדר בשבת הרי עד צאת השבת הוא יכול להפר ולאחר מכן הוא כבר לא יוכל להפר, אם כן לא ניתן לו להפר את הנדר בשבת, הרי אם כך הוא לא יוכל להפר כלל.

אם כן, אם אנחנו אומרים שהכוונה במשנה לצורך השבת זה בין על התורה ובין על הפרה או אנחנו יודעים שהפרה נדרים מה שכחוב ביום שמעו זה מעט לעת.

או דילמא או שנאמר לא, כי קתני לצורך מה שכחוב דווקא לצורך השבת, **שאלת** הוא דקטני דווקא בתורת נדרים, באדם שהולך אצל חכם, דווקא או צריך שהנدر היה לצורך השבת, אבל אם הוא שלא לצורך השבת לא מתרים, אבל הפרת נדרים אפילו שלא לצורך אבל בהפרת נדרים אין נפקה מינה בין נדר שהוא לצורך השבת לנדר שהוא שלא לצורך השבת, ובכל אופן שהוא הבעל מותר לו להפר את הנדר, **אלמא** הפרת נדרים כל היום ואם כך נדע שהפרת נדרים של הבעל ביום שמעו זה דווקא ביום שמעו, ואז לדוגמה אם הוא שמע את הנדר בלבד בשבת הוא יכול להפר עד צאת השבת, ואם הוא שמע את הנדר בשבת אחר הצהריים גם כן הוא יכול להפר רק עד צאת השבת ולא יותר, ואם כן זו תהיה הסיבה באמת שהתרנו לו את הפרת נדרים בין אם הם לצורך השבת ובין אם הם שלא לצורך השבת התרנו לו להפר את זה בשבת, ייון שם הוא שמע את הנדר בשבת שזו זה זמן ההפרה הוא כבר לא יוכל להפר לאחר מכן, ועל כן התרנו לו להפר את כל הנדרים.

אומרת הגمرا, **תא** שמע, דתני רב זוטרי דבי רב פפי למד רב זוטרי מבני הישיבה של רב פפי, מפירין נדרים בשבת לצורך השבת מותר להפר נדרים בשבת, וא"כ שוב נדייק מכאן, לצורך השבת אין שלא לצורך השבת לא, דווקא נדרים כאשר הם לצורך השבת מותר להפר בשבת, אבל נדרים שהם שלא לצורך השבת אסור להפר בשבת, **אלמא** הפרת נדרים מעט לעת אם כן יש לנו מכאן ראייה באמת שהפרת נדרים זה מעט לעת, שאם הפרת נדרים היה דווקא ביום שמעו כל היום עד השקיעה הרי ודאי שהיינו מתרים לו להפר גם כן בשבת.

אומרת הגمرا, אמר רבashi, והאנן תנן הרוי למדנו במשנה,

שים בכך הבדל בין מדידה וקשירה שווה התירו דווקא לצורך מצווה כפי שהיא שם המעשה בימי אבא שאול, אבל הפקיקה מותרת גם שלא לצורך מצווה.

גמורא. שואלת הגمرا, **איבעיא** להו, הפרה בין לצורך ובין שלא לצורך, הרי בלשון המשנה כתוב מפירין נדרים בשבת, ובהלהכה של נשאלין לנדרים שם כתוב דווקא שם לצורך השבת, שואלת הגمرا הפרה בין לצורך ובין שלא לצורך, ודווקא ושאללה לצורך אין שלא לצורך לא, ומושום חבי קפלגינהו מהדרי, האם זו היא הסיבה שהמשנה כאן חילקה לצורך מפירין נדרים שבת כמיירת אחת, ונשאלים לנדרים שהם לצורך השבת כתוב מימרא שנייה, וזה בכלל שההבדל בין הפרה להתרה הוא שהפרה מותר גם כן בנדרים כאלה שאשה נדרה שלא לצורך השבת והתרה זה דווקא בנדרים שאינם לצורך השבת, ומושום חבי קפלגינהו מהדרי, או דילמא או שנאמר לא, הפרה נמי לצורך אין שלא לצורך לא מה שהתיירו הפרת נדרים של בעל לאשתו בשבת זה גם כן דווקא בנדרים כאלו שהם לצורך השבת, אבל נדרים שם שלא לצורך השבת, חילקה בין הפרת נדרים להתרה נדרים, והילקה את זה לשני ברכות על אף שההלהכה שווה בהם, שבין הפרת נדרים ובין התרה נדרים מותר לצורך השבת דווקא לצורך השבת, אבל נדרים כאלה שאין צורך בהתרם לצורך השבת עצמה אסור בין הפרה ובין התרה, מ"מ המשנה חילקה ביניהם מסיבה אחרת, משום דהפרה אין צריך בית דין ושאללה צריכה בית דין, שהפרה לא צריכה בית דין, שהרי הבעל הוא זה שמייפר את נדרי אשתו, משא"כ שאלה, כשהאדם יש לו נדר והוא הולך לחכם כדי להתר את זה הוא צריך דווקא חכם שהוא דומה לבית דין, וזה היא הסיבה שהמשנה חילקה ביניהם.

אומרת הגمرا, תא שמע הגמה באה לפשט את האיבעיא, דתני זוטרי דבי רב פפא למד זוטרי שהייתה מבני הישיבה של רב פפא, מפירין נדרים בשבת מותר להפר נדרים בשבת, אבל לצורך השבת דווקא נדרים כאלה שהם לצורך השבת, הרי אנחנו רואים שההוא למד שגם בהפרת נדרים הכלל הוא שדווקא נדרים כאלה שהם לצורך השבת מותר להפר, אבל נדרים שהם לא לצורך השבת אסור להפר, וזה מה שהגمرا מדייקת לצורך השבת אין שלא לצורך השבת לא שדווקא נדרים שיש צורך לשבת אם הוא יפר אותם, דהינו אם הוא לא יפר אז יחסר כאן מה שהוא בשבת על כן מותר להפר את זה, אבל נדרים שאינם לצורך השבת אסור להפר, אם כן אנחנו כבר יודעים מה המשנה באמת חילקה ביניהם זה דווקא בכלל שהתרה צריכה בית דין והפרה אינה צריכה בית דין, וזה לשון אחד בגמרא.

ליישנא אחידינה לשון אחר, **איבעיא** להו האיבעיא הייתה אחרת, לצורך אתרוייו קתני מה שכחוב במשנה נשאלים לנדרים שהן לצורך השבת, האם הולך על שנייהם בין על התרה נדרים ובין על הפרת נדרים, ושלא לצורך לא ומזה אנחנו כבר יודעים שאסור בין להתר ובין להפר נדרים שאינם לצורך השבת, ואם כך **אלמא** הפרת נדרים מעט לעת

וזה הודפס ע"ז המומשה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות © ישראל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51502 או 03-5795242 או 03-5795242

הזאת, שהוא סמרק על מה שהוא כתב בי"ד, והמשנה ברורה מביא את זה כאן שצורך לומר באמת טלי ואכלי ולהשוו בלבו את לשון ההפרה.

למדנו במשנה, ונשאלים לנדרים, נדרים כאלה שם לצורך השבת מותר להשאל בשיטת.

aicbia להו, מסתפקת הגمرا, **בשלא** הו לו פנאי או דלמא אפלו היה לו פנאי, מה שהתרנו לו להשאל בשיטת על נדרים כאלה שם לצורך השבת, האם נאמר שזה דווקא כשהלא היה לו פנאי בערב שבת להשאל, אז אנחנו מתיירים לו בשפט, אבל אם היה לו פנאי מערב שבת להשאל אז נקנoso אותו ונאמר שבשבת כבר לא נתיר לו שהרי היה לו פנאי מערב שבת להשאל, ונאמר שקנסו אותו ולא נתיר לו בשפט, או דלמא אפלו היה לו פנאי, או שנאמר שאפלו שכון היה לו פנאי והוא נהג שלא כשרה בזה שהוא לא התיר מערב שבת, מ"מ לא קנסנו אותו ואנחנו כן מתיירים לו בשפט.

אומרת הגمرا, **תא** שמע בוא ונפשוט את האיבעיא, **דאודיקו** ליה רבנן לר' וטרא ברי דרכ' זירא רבנן נזקנו לר' זוטרא בנו של ר' זירא ושרו ליה נדריה והתירו לו את הנדר בשפט, ואף על גב דוחה ליה פנאי אפלו שהיה לו פנאי והוא יכול היה להתייר את זה לפני שבת, מ"מ הם התירו לו את זה בשבת, הרי שאנו רואים שחוז"ל לא קנסו את מי שלא החיר את נדרו בערב שבת כשהיה לו פנאי, ומ"מ התירו לו את הנדר בשפט כיון שזה נדר שהוא לצורך השבת.

עוד למדנו במשנה, שמעה שהיא בימי אבא שאל בן בטנית ובימי אביו של ר' צדוק, **שפוקו את המאור בטפיה**, וקרו את המקורה בגמי, ובאה הגمرا עכשו לברא מה היה בדיקת המעשה.

אמר רב יהודה אמר רב, **הילקטן** קטנה היה בין שני בתים, הילקטן קטנה היו כפי **שרשי** מבארכאן, שביל קטן, דהינו סמטה קטנה הייתה בין שני בתים, **[ו]טומאה היהת שם** והיתה טומאה מונחת באותה סמטה, דהינו היה מונח שם מות באותה סמטה,

- דף קנו' ע"ב

וניגית סדקה מונחת על גבן והיתה גיגית שמונחת על גבי שני בתים, וכן שיצא שהיא עשתה כסוי על גבי הסמטה כאילו הסמטה היא מקורה מחמת אותה הגיגית, והיו חלונות שייצאו משני הבתים לאוთה סמטה מתחת לגיגית, ואז **שפוקו את המאור בטפיה** סגורו את החלון שיצא מתחת לגיגית כיון שהיתה טומאה מתחת לגיגית, וגם מתחת לגיגית יש חלונות של שני הבתים שהם יוצאים לכיוון הסמטה, אם כן הטומאה על ידי הגיגית נכסה לתוכו והתחמא את כל מה שבבית, על כן דבר ראשון הם פקנו את המאור בטפיה, הם סתמו את החלון על ידי כל חרס שהחלק החיזוני של כל החרס פנה לסמטה, וכיוון שכלי חרס לא מקבל טומאה מכובך כי הוא הציל את הבית מקבלת טומאה, ולאחר מכן וקרו את המקידת בגמי **ליידע** אם יש שם **וניגית** פתוח מפה אם לאו לאחר מכן הם קשו את המקידה, שזהו גם כן כל חרס שהוא ברוחב של מפה, הם קשו אותו בגמי, והם שלשלו אותו והרימו אותו לכיוון הסדק שהיה בגיגית לדעת אם יש

הפרת נדרים כל היום שמותר להפר נדר רק ביום שעמו עד השקיעה, ויש בדבר להקל ולהחמיר, והיינו שיש לפעמים שזמן ההפרה הוא קצר ועוד זה להקל, ויש לפעמים שזמן השקיעה הוא ארוך ועוד זה להחמיר, ביצהר, נדרה ליל' שבת, מיפור ליל' שבת ויום השבת, אם הוא שמע את הנדר בלילה שבת אז הוא יכול להפר כלليل שבת, וכך גם כן כל יום השבת שלמחרת עד שתתחשך עד עצת השבת, ועוד זה להקל, אז הוא יכול להפר זמן ארוך, אבל נדרה עם חשבה אם הוא שמע את הנדר רק עם חשכה, דהיינו כמעט לפחות לפני עצת השבת, מיפור עד **שלא** תחשך אז הוא יכול להפר רק עד שלא תחשך, שם **לא** הפר שם הוא לא יפר באותו זמן קצר מזמן שמייעת הנדר עד עצת השבת משיחסה אינו יכול להפר משיחסה הוא כבר לא יכול להפר.

על כן אנחנו רואים שהפרת נדרים זה דווקא כל היום, אם כן לפि זה הינו צריכים להתייר הפרת נדרים בשיטת בין לצורך השבת ובין שלא לצורך השבת, אם כן אין ר' זוטר דבי ר' פפי למד **שמפירים** נדרים בשחת דווקא לצורך השבת אבל שלא לצורך השבת לא, הרי לאחר מכן הוא לא יכול להפר כלל.

עונה הגمرا, **תנאי** היא זה באמת מחלוקת שלثنאים, דתניתא שלמדנו בבריתא הפרת נדרים כל היום כך סובר ת"ק, ר' יוסי בר יהודה ור' אלעזר ברבי שמעון אמרו מעט לעת, יש לנו באמת מחלוקת שלثنאים בדיון הפרת נדרים ביום שמעו, מה הכוונה ביום שמעו, האם ביום שמעו הכוונה מעט לעת מזמן השמייה, או ביום שמעו הכוונה דווקא באותו היום עד שתתחשך, א"כ ר' זוטר דבי ר' פפי למד שהכוונה היא מעט לעת, כמו שר' יוסי בר' יהודה ור' אלעזר בר' שמעון אמרו, והמשנה שלומדת שהפרת נדרים כל היום זה הת"ק של ר' יוסי בר' יהודה ור' אלעזר בר' שמעון. ולהלכה נפסק כי החנה קמא כאן, דלא בר' זוטר דבי ר' פפי, שהפרת נדרים היא כל היום ולפיכך מותר להפר נדרים בשפט, כל הנדרים בין אם הם נדרים של צורך השבת ובין אם הם נדרים שאינם לצורך השבת נפסק להלכה שמותר להפר אותן בשפט, שהרי לאחר מכן הוא לא יכול להפר את הנדר כיון שנפסק להלכה שבעו הכוונה באותו היום בדוקא.

אלא שבוי"ד בהלכות נדרים פוסק הטור, שכשאדם מיפור בשפט שלא יפר כפי שהוא מיפור בחול, שההלכה היא בהפרת נדרים שהבעל כמו שהוא יכול להפר בלשון "מופר לך" כמו כן הוא גם כן יכול להפר בלבו, שבלבו יחשב את הלשון של מופר לך ויאמר לאשותו טלי ואכלי, דהיינו לדוגמה אם היא נדרה לא לאכול דבר מסוים אז הוא חושב בלבו שהוא מיפור לה את הנדר ואומר לאשותו ר' רק את המילums טלי ואכלי, וזה כבר גם כן מספיק בהפרת נדרים, אלא שלכתחלה צריך לומר גם כן את הלשון של מופר לך, בٿוב שם בטור שכשאדם בא להפר את הנדר בשפט שבאמת ינהג כך, שיפר בלבו ויאמר לאשותו ר' רק טלי ואכלי, שלא יאמר את הלשון של מופר לך, שככל כמה שאפשר לשנות מיום חול ישנה ויעשה בשפט בוצרה אחרית מאשר ביום חול.

וכמו כן מובא במשנה ברורה בהלכות שבת הדעה הזאת של הטור, שאצלנו בהלכות שבת המחבר לא הביא את ההלכה

עכ"ש בת פ' פרק עשרים וארבע - מי שהחישך קנו ע"ב חזדה א"ר צו

057-3195242 דף זה הודפסו לשימושו הפרטן.

שהמת מת, א"כ כבר אי אפשר לומר שמדובר בכך בגין מותם, ובהכרח שמדובר בכך בגין מותם שלם.

אבל אומרים התוס', שאת הקושיא הזאת אפשר היה עדין לתרץ ולומר, שהמת באמות מונח בחצי של הגיגית, שהרי הגיגית סודקה לך רחבה לחצי על ידי הסדק באן, והסדרק הזה רוצים לדעת אם הוא פותח טפח או לא, אפשר היה לומר שהמת הזה מונח תחת לחצי אחד של הגיגית והחולן שנכנס לבית הוא מתחת לחצי השני של הגיגית, ואם הסדק שיש בגיגית הוא ברוחב של טפח או אנחנו מחשבים את שני חלקי הגיגית הסודקים כ שני אהלים נפרדים, כך שהטומאה שנמצאת מתחת לחצי האחד של הגיגית לא מעבירה את הטומאה לחצי השני של הגיגית, וכך גם לא תכנס הטומאה לשולן שמנוחת מתחת לחצי השני של הגיגית, משא"כ אם לשולן הגיגית הזאת הסדק שלו הוא פחות מפותח טפח, אז נחשיב את זה כאילו זה סתום, וממילא הטומאה עוברת מלחצי אחד של הגיגית לחצי השני, וכך היא שוב תכנס לשולן, כך היינו יכולים לבאר בכך את הסוגיה.

אבל אומרים התוס', מ"מ זה ישאר קשה, שהרי (כפי שהמהרש"א מבאר בכך דעת התוס'), לפיכך אם אנחנו מחשביםفتح כזה שהוא פחות מפותח טפח בסתום, הרי גם כשהטומאה נמצאת בתוך הבית וכלי מונח מתחת לארוונה והארובה היא פחותה מפותח טפח, היינו ציריכים לומר שהכל טמא, שהריفتح שהוא פחות מפותח טפח אנחנו מחשבים אותו בסתום, ולפיכך אומרים התוס' אי אפשר לפרש כך.

והתוס' מבאים את פירושו של רבינו חננאל, שריבינו חננאל למד "הילקט" הכוונה בכך קיר שיש בין שני בתים, והקירות הווה הוא משותף לשני הבתים, אבל הקיר הזה לא מגיע עד התקירה, וכך לסתום את הבית הזה שיודה סתום לגמורי (הקיר בין שני הבתים), فهو גיגית למעלה ובטלו אותה לגביו הקיר, כך שהגיגית הזאת כבר לא מקבלת טומאה, וטומאה מונחת באחד מן הבתים, ובגיגית הזאת יש סדק, והסדרק הזה כבר תלוי בבית דרך הקיר, כיוון שיש למעלה בגיגית סדק שהוא פותח טפח, משא"כ אם הגיגית היא לא פותח טפח או הטומאה לא עוברת מבית זה לבית זה וכיון שהפתח הוא פחות מפותח טפח, כך מפרש רבינו חננאל.

וגם על הפירוש הזה נשארים התוס' בковаיא, שאם כך היה צריך להיות כתוב בלשון הגمرا לא "וגיגית סודקה מונחת על גבן" אלא "וגיגית סודקה מונחת על גבה", שהרי אליבא דרש"י שהגיגית הסודקה מונחת על שני בתים מותאים לומר לשון רבים מונחת על גבן, אבל לפי פירוש רבינו חננאל שזה רק מונחת על קיר משותף בין שני בתים, היה מותאים לומר שהגיגית הסודקה מונחת "על גבה" ולא "על גבן", אבל מ"מ התוס' נוקטים כפירוש רבינו חננאל.

ועל המעשה הזה למדנו במשנה, ומדריהם למדנו, שפוקון מודדין וקשרין בשבת שמוטר לפוקון את המאור בטפיה בשבת, ומותר למדוד את הסדק שבגיגית אם יש בו פותח טפח אם אין בו פותח טפח, הרי שאנו רואים שמותר למדוד גם בשבת, וכך כן וקשרין בשבת, שהרי קשוו את המקידה בגמי.

בגיגית סדק ברוחב של טפח או לא, ואם היינו רואים שיש בגיגית סדק שהוא ברוחב של טפח על כן כיון שהמת מונח מתחת לוותו סדק על כן אין כאן אהל על המת, ולפיכך אין כאן מי שכניס את הטומאה לתוך הבית, כך שהיא אפשר לפתח את המאור בחזרה, אבל אם אין שם פותח טפח או יש שם כן אהל על המת, ולכן הם כן צריכים להסביר את המאור פוקון, כך מסביר כאן רשי".

אלא רשותי עצמו שואל, שלמדנו במסכת אהלות, שכשמת מונח מתחת לארוונה שבתווך הבית, והיינו שיש בית שבגנו יש ארוונה, דהיינו יש פתח בתקרה של הבית, והמת מונח בתוך הבית החלו מתחת לארוונה, מתחלת לפתת, וחלקו בתוך הבית, או כתוב באלהות שאין לנו שום נפקא מינה אם הפתח הזה הוא כן פותח טפח, אין לנו שום נפקא מינה בזיה טפח, או שאין בו פותח טפח, אין לנו שום נפקא מינה בזיה כיוון שחלק מן המת נמצא שלא מתחת לארוונה, על כן כל מה שבבית טמא, א"כ כאן מה איכפת לנו אם יש באותה גיגית בסדק של הגיגית פותח טפח או אין בזיה פותח טפח, הרי מדובר שהמת מונח מתחת לסדק, וכשמדובר בכך במות שלם בגוף של מות שלם, הוא הרי והוא יותר מטפח, א"כ הרי חלקו של המת מונח שלא כנגד הפתח הזה, א"כ מה איכפת לנו, אפילו אם יש שם פותח טפח מ"מ החלק של המת שנמצא מתחת לגיגית הוא זה שכניס את הטומאה לבית, ומאי נפקא מינה לנו אם יש כאן פותח טפח או אין כאן פותח טפח, כך שואל רשותי ואומר ואני יכולתי להסביר בו, רשותי עצמו לא ידע את פשר הדברמאי נפקא מינה כאן אם יש בגיגית פותח טפח או שאין איכפת לנו שום פותח טפח.

ועוד יותר בכך הקשו התוס' בעמוד א' בד"ה הילקט, שם באלהות מבואר שאפילו אם החരץ הזה הפתח אינו פותח טפח, אבל אם כל הטומאה מרוכזת ומונחת מתחת לאותה ארובה, כך שיוציאו שלמעשה אין גג, אין תקרה מעלה החביב מות הזה שחייב בכך להביא את הטומאה, על אף שהפתח הזה הוא קטן מפטח מ"מ כל מה שבבית טהור, וכן בו יכול אף המטהור מה מונח בבית ויש איזה שהוא כל מסויים שנמצא מתחת לאותו פתח הארוונה, כך שעלה גבי הכליזה אין לנו אהל, מעלה גביו אין שם תקרה, על אף שהחוור הזה הוא קטן מפטח טפח מ"מ אותו כל טהור, שאותו כליל לא נמצא באهل המת שהרי מעלה גביו אין תקרה, אם כן ממה נפשך, הרי כאן מדובר שהמת הזה נמצא מתחת לאותו סדק שבגיגית, ועל כן רצינו לדעת אם יש שם פותח טפח או אין שם פותח טפח.

שאליהם התוס' מי נפקא מינה לנו אם יש שם פותח טפח או אין שם פותח טפח, אם המת הזה נמצא מתחת לסדק וככלו נכנס מתחת לסדק הזה שבגיגית א"כ איך שלא יהיה אפילו אם אין שם פותח טפח מ"מ הטומאה לא תכנס לבית.

וסתם בכמה שואלים התוס', איך ניתן שהמת השלם יהיה מונח מתחת לסדק שהו פותח טפח או פחות מפותח טפח, ואומרים התוס' שאולי נאמר שמדובר בכך רק בכזית מן המת שגם כן הוא כבר מטמא באهل, אבל אם כך לא היה צריך לומר ששתמו את החלון לפני מות המת, אלא לפני שהביאו את המת סתמו את החלון, וכי שמע ברש"י סתמו את החלון לפני

דף זה הודפס ע"י המוסה לשימושו הפרטי - כל הזכויות שמורות © ישראל צבי ערערא, רחוב חזון איש 3, בני ברק 51520 נייד 057,3195242 טלפון 03-5795243 נייד 03-3195242 או בטלפון 03-3195242 או בכתובת הנ"ל. דף הגمرا ל Kohlberg@Gmail.com

לסיים את כל מסכת שבת, שלל מסכת שבת נאמר בחגיגה בדף י' במשנה שהלכות שבת הם החרורים התלויים בשערה, וכי שהגمرا מבארות שם מה הכוונה כהරורים התלויים בשערה, שזו כאילו הר שלם שתלו על שערת הראש, אומרת הגمرا במסקנתה שם שבhalot שבת יש הרבה מאד דבריהם שהם נלמדים הלכות מרובות שלמעשהם הם תלויים בכתב כאילו בשערה.

ולדוגמא, מביאה שם הגمرا את מלאכת מחשבת אסורה תורה, שזו היא הלכה יסודית בהלכות שבת, שאת זה למדנו עכשו מתעסק בעלמא أنا, ש אדם שלמעשה עושה דבר אסור אבל כשהוא לו כלל מחשבה לוזה זה לא אסורה תורה, שמלאכת מחשבת אסורה תורה, וכל הדין הזה שהוא כל כך יסודי במלאכת שבת נלמד מזה שהتورה בפרשׁת ויקהל הסמיכת הלכות שבת למלאכת המשכן, ובמלאכת המשכן כתוב מלאכת מחשבת, ומזה נלמד כל הדין של מלאכת מחשבת בהלכות שבת, הרי שהרורים, הרים שלמים של הלכות תלויים כאילו בשערה בכתב.

ובפי העולם מקובל להשתמש במושג זהה, שבhalot שבת הנפקה מינה בין חיוב חטא למותר למורי יכול להיות ממש כחות השערה, לדוגמה במלאכת בורר כשהאדם מוציא את האוכל זה מותר לכתילה ואילו כשהאדם מוציא את הפסולת הוא חייב חטא, הרי שהנפקה מינה היא ממש בחוט השערה בין חיוב חטא למותר לכתילה, כך משתמש גם כן העולם להגדיר את הלכות שבת.

ונזכיר כאן את מה שכותב הספר אור החמה בהקדמתו, שהלימוד וההטעקות במסכת שבת יש בזה בתוספת למצות לימוד התורה גם את המזווה של "זיכר את ים השבת לקדשו", ואדם שלומר מסכת שבת בשבת אז הוא ודאי מקיים את זכרות השבת כי הרי הוא לומד את הלכות השבת.

אומרת הגمرا, **עללא איקלע לבי ריש גלוטא עללא יצא לו** להיות ב锲תו של ריש גלוטא, חוויה לרבה בר רב הונא והוא ראה את רבה בר רב הונא דיתיב שישב באונא דמייא שזה היה גיגית מלאה במים, רבה ישב באותו גיגית, וכך משח ליה והוא מدد את עומק המים את ארכן ואת רחנן, אמר ליה אמר לו עללא לרבה בר רב הונא, **אמיר דאמרי רבנן מדידה** דעתו כל מה שהתיירו רבנן למדוד זה דווקא מדידה דעתו, מדידה לדעת אם הטומאה ננכשת או מדידה של מקוה ומדידה של מטלית, זה התairo בשבת, אבל דלאו מצוח מי אמר מדידה כזאת שהוא לא של מצוח וכוי חז"ל התairo את המדידה הזאת שאנהנו מודדים את המים, אמר ליה לרבה בר רב הונא לעולא מתעסק בעלמא **אנא אני לא** מתחכון למדוד כלל, שהוא סתום התעסק, וכך ההתעסקות הזאת הייתה התעסקות של מדידה אבל הוא לא התכוון כלל למדוד.

ומבואר כאן מהירוש"א, שהוא שהגمرا אומרת מתעסק בעלמא أنا, שזה קל יותר ממתעסק אחר, שמצוינו גם כן מתעסק ש אדם שבא לקחת אליו שהוא יrisk התכוון לקחת מן התלוש ולמעשה הוא תלש מן המחויר שהוא גם כן מתעסק שהוא כל לא התכוון לתלוש, כאן וזה פחות מזה, שהוא מתעסק בעלמא שהוא כלל לא התכוון למדידה, הוא רק העתק במדידה שלא לצורך כלל, הוא לא התכוון כלל למדוד, כאן וזה מתעסק בעלמא أنا, כאן וזה פחות מזה (וא"כ היינו שהמדידה הזאת הייתה מותרת לכתילה, אלא שציריך להבין אם זו היהתה מדידה שלא לצורך כלל וכי לו היה לו לרבה בר רב הונא מה לעשות בשבת, כי אם לההטעק במדידה שלא לצורך, ואולי אפשר לומר שכיוון שהוא היה במקרה שאסור לו לחשוב בדברי תורה היה מוכרכה לעשות דבר מה כדי לההטעק את דעתו, י"ז).

זיכינו בעוזות ה' לסיים את פרק מי שהחשיך ובזה גם כן

הדרן עלך מי שהחשיך
ומליך לה מסכת שבת